

מסורת הש"ס

(א) פסח'י לו: לח. מ"ש פ"ג מ"י נבי"מ עג: וזכים מעג]. (ב) כ"מ שס מכות כ. נשיין מוס'. כ"מ עג: ד"ה לא פלוג].: (ג) לעיל ע"א. (ד) [מ"ק ג.], (ה) [נ"ל חרס היה וכל אשר בה לה']. (ו) [תוספ' פ"ד]. (ז) [תוספתא ש.], (ח) [נבי' ליתא], (ט) [לעיל קב.], (י) [הל' אחאב], (יא) [נ"ל יהיה השמים האלה טל וכו']. (ל) חולין ה. ה, (מ) תענית ב., (נ) [נ"ל משנה], (ס) [נשחיתת חולין לא נמלא חמסם כד"מ עג: ד"ה והא אמר רבא כחב שרי' על כוון וזיין תבס' מכות], (ע) [דהאי לאו רש"ש], (פ) [נ"ל לא], (צ) [נר' רש"י שבת לג. ד"ה לא ישמת], (ק) נבי': כל האצות, (ר) [נמטת רש"ש], (ש) [נ"ל אחר ד"ה דמכא],

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] רש"י ד"ה חבל מחיות וכו' ולענין עיר הנדחת מצי שלא יהא נשפיה. מלת בשפיה נמחק וי"צ בנניה:

מוסף רש"י

הלכות בבסף מעשר שני. בירושלים. כדמכז ומתחיל הכסף בכל אשר תחיה נשך וגו' (פסחים ד.ח.). פירה. דלתימא לוימספס פדיונו (ט.ח.). יקבר. כל לקוח בכסף מעשר שני שנטמא, משום דקלישא קדושתיה ולא אלס מתמספס פדיוניה (ט.ח.). מחציה לאכול לקלוט דאורייתא דרבנן. מחיה שחמרה בתורה לא הוצרכה אלא לאכול בתוכה, ושחמרו כנשמת מחיות קולטות אותם מפלות עוד אם יאל, דרנן היא (י"ב ג.) דמשקלוהו מחיות שזכ אינו נפסה (פסחים ד.ד.). אפילו מזוזה אחת. וכל שכן אחד מן החומשין או ספר מכל הניבויש שאזכרת השם כמותו שם, ולא קרינא ציה את כל שללה ושפרת (דעיר ש.א.). לא נמסרו לשליח. היינו שלא נמסרו לשליח אחד ביעד (תענית ב.). אחא איהו ואליהו כו'. הנלוו אליהו ואחאב לנחם את חילאב בלגלו, אחר אחאב נאליהו אפשר שקללת התלמוד נתקיימה וקללת משה רבינו לא נתקיימה, שנאמר וסרתם כו' וכרי כל ישראל עידיכם ע"ז ואין גשמים נעדרים, מיד ויאמר אליהו כו' (מ"א י"א).

חדרן עלך מסכת

סנהדרין

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

וּלִיפְרָקִיהּ. כלוּלִיהּ. ומשני כר"י דאמר לא אליס למתפס פדיונו צההיא (ט) מנה גופא במס' מעשר שני (פ"ג מ"י) והיינו נמי מעשר שני דקאמר יגזו צקצורה: **אלא לעולם**. במעשר שני דעיר הנדחת טעור ואסקוה לגוה דקאמר לישתרי בצרכילה דהא קלטוהו ממחיות אחר שנכנס לחומת ירושלים: **דאמר רבא**. (ט) בשחיטת חולין פ' צהמה המקשה (דף סח:): **מחיות לאכול דאורייתא**. מן המורה מצוה לאכול לפנים מן החומה: **אכל מחיות לקלוט**. שהיו מחיות קולטות צין לענין פדייה צין לכל ענין מדרבנן הוא וכי גזור רבנן דתיהי קליעת מחיות למעשר דשז אינו יכול לפדותו א| ולענין עיר הנדחת נמי שלא יהא בשפיפה היכא דליתנהו מחיות: **דכסיצ ואצדפס**. את שמש מן המקום ההוא וגו' וסמך ליה לא מעשון כן לה' אלהיכם ומצוזה הואיל וכתיב צה אזכרות אי אפשר לשפפה משום קרא דלא מעשון כן ואנן צעינן שללה וליכא דהאי'ש של צמים הוא: **כלל נעשה ופרט בלא מעשה**. כגון והיתה תל עולם (דברים יג) כלל דאפילו גנות ופרדסים לא מעשה אלא תהיה תל עולם שהוא עשה לא תצנה עוד (שם) צנין צמים והוא לא מעשה אין דנין אותו בכלל ופרט לומר אין בכלל אלא מה שבפרט דלא מעשה פירוש הוא כלומר והיתה תל עולם לצנין קאמר אצל לגנות ופרדסים שרי אלא תרי מיילי קאמר קרא דלא אמרינן פירוש קמפרס אלא מיילי מיילי קאמר והיתה תל עולם לגנות ופרדסים לא תצנה לא תצנה עוד כל צניינן צבעולם ואפילו לגנות ופרדסים לא תצנה עוד ודרשינן ליה לדבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד על עצמו יא אלא ללמד על הכלל כולו יא ולומר צנין בכלל היה ולמה יא להקיש לך מה צנין מיוחד שהוא יסזב צני אדם אף כל צנין כגון גנות ופרדסים (ט) (לישא אחרינא) ור' יוסי הגלילי סבר אין דנין כר' אצין ודריש הכי והיתה תל עולם מכל מיילי שלא יעשה צה שזס דצר ולא תצנה עוד דמשמע צנין צמים אשמועינן לאו צצנין צמים וגנות ופרדסים איסור עשה הוא דאיכא. כך שמעתי: ר"ע סבר דנין דלא כר' אצין: **דכ"ע איס לכו דר' אצין**. ואפילו ר"ע והא דקאמר דעיר הנדחת נעשית גנות ופרדסים לאו משום דצעלמא לית ליה דר' אצין דודאי מלתא קא מפרשי והיתה תל עולם צמאי צצנין צמים דלא תצנה עוד לא משמע ליה צכל צניינן דקסצר עוד לכמו שהיתה משמע כלומר לא תחזור ולא תצנה עוד משמע כגון שהיתה מתחלה לא תצנה עוד אצל נעשה גנות ופרדסים: **ומר סבר עוד לגמרי משמע**. כגון דאמר לעולם ועד ועוד לשון ועד הוא (ט) שלא תצנה לעולם לשזס דצר לא לצנין צמים ולא לגנות ופרדסים לא תצנה עוד: **מחוצרין מוסרין**. דתקצון ושרפת אמרה רחמנא (דברים יג) מי שאינו מחוסר אלא קציה ושפיפה יא זה שמחוסר תלישה וקציה ושפיפה: **וכל אשר צה**. אפילו אילנות מחוצרין אשר צה נאסרין: ה"ג **וישבע יהושע לאמר ארור האיש וגו'**. וקרא קדריש ואולי צצכורו ייסדנה ובצעירו יציב דלתיה וכשיעמיד דלתיה ימות צנו הקטן: **לא יריחו על שם עיר אחרת**. שלא יצנה יריחו ויסצ שמה על שם עיר אחרת ולא עיר אחרת על שם יריחו שאפי' צנה עיר אחרת וקראה יריחו אסור לצנותה שאפי' שם יריחו ימחה לעולם וכתיצ צימיו צנה חיאל צית האלי את יריחו צימיו של אחאב ועל שעצר על האלה קרי ליה צית האלי: **אס יריחו**. ולא יריחו עצמו צנה אלא עיר אחרת על שם יריחו שקראה לה יריחו ולא תתפרש הא מנלן: **צאצירס צכורו יסדה**. אצירס רשע כשמת אצירס הרשע לא היה לו לחיאל ללמוד שלא לצנות את יריחו: **אצירס ושגוב מאי עזוז**. דקרי להו רשעים: **אינו יודע שגוב צעירו**. מילתא צנאפי נפשיה הוא ולמדדשא. ממשמע שנאמר צאצירס צכורו אינו יודע שגוב צעירו אלא מה ת"ל שגוב צעירו שהיה קוצר והולך מאצירס ועד שגוב שהוא צעיר מכלס: **אחאב שושצינו**. איהצו של חיאל היה אחאב: **צי עמיא**. וי"א צי טעמא צית האצל שנטעימיס אותו דצצירס לנחמו. וצכמה דוכתין כתיצ צבראשית רצה טמיא צלא עיי"ן לשון אצל: **על כל פנס ופנס**. שורה וערוגה ומקוס גצוה הוא: **ולא שציק מיטרא מיוז ומסגד**. שהיה הלכלוך הולך וגדל מרוב הגשמים האצין לעולם שאין מניחין לילך להשתחוות לעבודת כוכבים מתוך דרכיס מלוכלכות צטיט: **מיד ויאמר אליהו חי ה' אס יהיה השנים האלה מטר וגו'**. האי קרא סמוך לקרא דחיאל צית האלי: **אקלידא דמטרא**. מפתח של מטר: **כיון דחוא**. הקצ"ה דאיכא צערא צעלמא א"ל הקצ"ה לאליהו לך צרפתה לגלגל הדצר שיחזור לו מפתח של מטר כדקא מפרס ואולי: **שלא מפפתוח לא נמסרו ציד שליח**. על אוצרו'ש של הקצ"ה יש מפפתוח ומסרס ליד שלוחיס הממונים אצל א מפפתוח יש לו צידו שלא מינה שליח עליהם מצבראשית אלא צידו ה' אס ולא רצה למסורי' שליח עליהם וקאמר הקצ"ה לאליהו אותם ג' מפפתוח עכצתי צידי מצבראשית ולא מניתי שליח עליהם אלא אותך שעשיתי ממונה על אחת מהם ועתה תשאל מפתח שני יאמרו שנים ציד תלמיד ואחד ציד הרצ: (ט) **דערקיה לגליה**. סקתם שער שלו ואצדיה למפתחיה שלא נפתח השער של מטר על ידו: **דכחצ לך הריאח אל אחאב**

קיג.

וּלִיפְרָקִיהּ ^(א) דתנן *הלכות בבסף מעשר שנטמא יפרה כר"י דאמר יקבר אי הכי מאי איריא עיר הנדחת אפילו דעלמא נמי אלא לעולם בטעור וכגון דנפול מחיצות וכדרבא ^(ב) דאמר רבא ^(ב) מחיצה לאכול דאורייתא ילקוט דרבנן וכי גזור רבנן כי אתנהו למחיצה כי ליתנהו למחיצה לא: כתבי הקדש יגזו: מתניתין דלא כר"א ^(א) דתניא ר"א אומר כל עיר שיש בה אפי' מזוזה אחת אינה נעשית עיר הנדחת שנא' ^(א) ושרפת באש את העיר ואת כל שללה כליל והיכא דאיכא מזוזה לא אפשר דכתיב ^(ב) לא תעשון כן לה' אלהיכם: ר"ש אומר אמר הקב"ה וכו': לימא בדר' אבין א"ר אילעא קמיפלגי ^(ג) דא"ר אבין א"ר אילעא כל מקום שאתה מוצא כלל בעשה ופרט בלא תעשה אין דנין אותו בכלל ופרט דמר אית ליה דרבי אבין ומר לית ליה דרבי אבין לא דכ"ע אית להו דר' אבין והכא בהא קמיפלגי מר סבר עוד לגמרי משמע ומר סבר עוד לכמה שהיתה: אינה נבנית אבל נעשית היא גנות ופרדסים: ת"ר יהיו בה אילנות תלושין אסורין מחוברין מותרין של עיר אחרת בין תלושין בין מחוברין אסור מאי עיר אחרת אמר רב חסדא ריחו דכתיב ^(א) והיתה העיר ^(ב) חרם לה' ^(א) וישבע יהושע בעת ההיא לאמר ארור האיש לפני ה' אשר יקום ובנה את העיר הזאת את יריחו בבכורו ייסדנה ובצעירו יציב דלתיה תניא ^(א) לא יריחו על שם עיר אחרת ולא עיר אחרת על שם יריחו דכתיב ^(ב) בנה חיאל בית האלי את יריחו באבירם בכורו יסדה ובשגוב צעירו הציב דלתיה בכורו יסדה רשע לא היה לו ללמוד בשגוב צעירו היה לו ללמוד אבירם ושגוב מאי עבוד ^(א) (מאי קאמר) ה"ק באבירם בכורו היה לו ללמוד לאותו רשע בשגוב צעירו ממשמע שנאמר באבירם בכורו אינו יודע ששגוב צעירו מה ת"ל שגוב צעירו מלמד שהיה מקבר והולך מאבירם עד שגוב אחאב שושביניה הוה אתא איהו ואליהו למשאל בשלמא בי טמיא יתיב וקאמר דילמא כי מילט יהושע הכי למ לא יריחו על שם עיר אחרת ולא עיר אחרת על שם יריחו א"ל אליהו אין אמר ליה השתא לושתא דמשה לא קא מקיימא דכתיב ^(א) וסרתם ועבדתם וגו' וכתיב וחרה אף ה' בכם ועצר את השמים וגו' וההוא גברא אוקים ליה עבודת כוכבים ^(א) על כל תלם ותלם ולא שביק ליה מיטרא דמיזל מיסגד ליה לושתא דיהושע תלמידיה מקיימא מיד ^(א) ויאמר אליהו התשבי מתושבי גלעד ^(א) חי ה' אלהי ישראל אם ^(א) יהיה טל ומטר וגו' בעי רחמי והבו ליה אקלידא דמטרא וקם ואזל ^(א) ויהי דבר ה' אליו לאמר לך מזה ופנית לך קדמה וגסתרת בנחל כרית ^(א) והעורבים מביאים לו לחם ובשר בבקר וגו' ^(א) מהיכא אמר רב יהודה אמר רב מבי טבחי דאחאב ^(א) ויהי מקץ ימים ויביש הנחל כי לא היה גשם בארץ כיון דחוא דאיכא צערא בעלמא כתיב ^(א) ויהי דבר ה' אליו לאמר קום לך צרפתה וכתיב ^(א) ויהי אחר הדברים האלה חלה בן האשה בעלת הבית בעא רחמי למיתן ליה אקלידא דתחיית המתים אמרי ליה ^(א) שלש מפתחות לא נמסרו לשליח של חיה ושל גשמים ושל תחיית המתים יאמרו שנים ביד תלמיד ואחת ביד הרב אייתי הא ושקיל האי דכתיב ^(א) לך הראה אל אחאב [ואתנה] מטר דרש ההוא גלילאה קמיה דרב חסדא משל דאליהו למה הדבר דומה לגברא דטורקיה לגליה ואבדיה למפתחיה דרש ר' יוסי בצפורי אבא אליהו קפדן

כך עשה אליהו נעל לשערי מטר ולצסוף אצד המפתח של גשמים ואחסנה מטר. ולא כתיצ ותן מטר: אצא אליהו. חציצי וגדולי: היה

	עין משפט
	נר מצוה
	
נט א מ"י פ"ז מהל' מעשר שני הלכה א צ:	
ס ב מ"י שס פ"ב ה' ה סמג לאוין רסד:	
כ ג מ"י שס הל' ט: סב ד מ"י פ"ד מהל' ע"ז הלכה יג סמג עשן טו:	
 	

תורה אור השלם

- ↑ ואת כל שקלך תקבץ אל תוך רחבך ושרפת באש את העיר ואת כל שקלך כליל ליי אלהיך והיתה תל עולם לא תבנה עוד: דברים יג יז
- ↑ לא תעשון כן לך אלהיכם: דברים יב ד
- ↑ והיתה העיר חרם והיא וכל אשר בה ליי רק רחב הזוזה תהיה היא וכל אשר אתה בבית פי החפאתה את המלאכים אשר שקלונך:
- ↑ וישבע יהושע צעת ההיא לאמר ארור האיש לפני י אשר יקום ויבנה את העיר הזאת את יריחו בבכורו ייסדנה ובצעירו יציב דלתיה: יהושע י כו
- ↑ בקימו בנה חיאל בית האלי את יריחוה באבירם בכורו יסדה ובשגוב צעירו הציב דלתיה דבר י אשר דבר ביד יהושע כן נון:
- ↑ מלכים א טו לד
- ↑ השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחיתם להם:
- ↑ דברים יא טז
- ↑ ויאמר אליהו התשבי מתושבי גלעד אל אחאב חי יי אלהי ישראל אשר עמדתי לפניו אם ויהיה השנים האלה טל ומטר כי אם לפי דברי:
- ↑ מלכים א יז א
- ↑ לך מזה ופנית לך קדמה וגסתרת בנחל כרית אשר על פני הירדן: מלכים א יז ג
- ↑ והעורבים מביאים לו לחם ובשר בבקר ולחם ובשר צפרב ומן הנחל ישתה: מלכים א יז ו
- ↑ ויהי מקץ ימים ויביש הנחל כי לא היה גשם בארץ: מלכים א יז ז
- ↑ קום לך צרפתה אשר לצידון וישבת שם הנה צייתי שם אשה אלקמה לכללך:
- ↑ מלכים א יז ט

- ↑ ויהי אחר הדברים האלה חלה בן האשה בעלת הבית ויהי חליו חק מחד עד אשר לא נותרה בו נשמה:
- ↑ מלכים א יז יז
- ↑ ויהי ימים רבים ודבר יי יהיה אל אליהו בשנה השלישית לאמר לך הראה אל אחאב ואתנה מטר דרש ההוא גלילאה קמיה דרב חסדא משל דאליהו למה הדבר דומה לגברא דטורקיה לגליה ואבדיה למפתחיה דרש ר' יוסי בצפורי אבא אליהו קפדן
- ↑ כך עשה אליהו נעל לשערי מטר ולצסוף אצד המפתח של גשמים ואחסנה מטר. ולא כתיצ ותן מטר: אצא אליהו. חציצי וגדולי: היה

^[1] היה